

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 29. decembra 2021. godine, donijela je

ZAKON

O UPOREDIVOSTI NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE POTROŠAČA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE POTROŠAČA I RAČUNU ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se transparentnost i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanje računa za plaćanje potrošača i ostvarivanje prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na račune za plaćanje koji potrošačima omogućavaju korišćenje najmanje sljedećih platnih usluga:

- 1) uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 2) isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, i
- 3) izvršavanje i primanje platnih transakcija, uključujući kreditne transfere u korist drugog lica ili od drugog lica.

Zabrana diskriminacije

Član 3

Prilikom otvaranja računa za plaćanje potrošaču koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i pristup računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, zabranjena je svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, a naročito po osnovu rase, pola, genetskih osobina, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, rođenja, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja, imovinskog stanja, mjesta boravka, kulture, jezika, starosti, seksualnog opredjeljenja i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Primjena drugog zakona

Član 4

Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) naknade su naknade i troškovi koje potrošač plaća pružaocu platnih usluga za usluge povezane sa računom za plaćanje ili u vezi sa tim uslugama, ako postoje;
- 2) pasivna kamatna stopa je kamatna stopa po kojoj pružalac platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računom za plaćanje;

- 3) trajni nalog je instrukcija koju platilac daje pružaocu platnih usluga koji mu vodi račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovnim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume;
- 4) ugovor o prekoračenju je poseban ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača;
- 5) prećutno prekoračenje je iznos novčanih sredstava koji pružalac platnih usluga prećutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi raspoloživo stanje novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača ili iznos ugovorenog prekoračenja;
- 6) usluge povezane sa računom za plaćanje su usluge u vezi sa otvaranjem, vođenjem i ukidanjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na osnovu čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nijesu učesnice tih konvencija, papirnih potvrda, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije, kao i ugovoreno i prećutno prekoračenje;
- 7) prebacivanja računa za plaćanje je:
 - a) prenos informacija sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog o svim ili pojedinim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje,
 - b) prenos raspoloživih novčanih sredstava sa računa za plaćanje kod jednog pružaoca platnih usluga na račun za plaćanje kod drugog pružaoca platnih usluga, ili
 - c) prenos informacija i prenos raspoloživih novčanih sredstava u skladu sa podtač. a) i b) ove tačke, uz ukidanje ili bez ukidanja prethodnog računa za plaćanje;
- 8) zakonit boravak u Crnoj Gori je boravak fizičkog lica u Crnoj Gori u skladu sa propisima kojima se uređuje prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranaca u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava stranaca, uključujući i stranca koji boravi u Crnoj Gori u skladu sa zakonima kojima se uređuje međunarodna i privremena zaštita stranca ili na osnovu međunarodnog ugovora;
- 9) nadležni organ je organ koji je imenovala država članica kao nadležni.

II. TRANSPARENTNOST I UPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE

Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje

Član 7

Lista najreprezentativnijih usluga sadrži pojmove i definicije za svaku pojedinačnu uslugu povezanu sa računom za plaćanje od najmanje deset, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: lista najreprezentativnijih usluga) za koje potrošači plaćaju naknade, a koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga u Crnoj Gori, i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Prilikom utvrđivanja liste najreprezentativnijih usluga, uzimaju se u obzir:

- usluge koje potrošači najčešće koriste u vezi sa računom za plaćanje, i
- usluge koje potrošače izlažu najvećem trošku.

Listu najreprezentativnijih usluga utvrđuje i po potrebi ažurira Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka).

Informativni dokument o naknadama

Član 8

Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: informativni dokument o naknadama), koji sadrži spisak usluga sa liste najreprezentativnijih usluga koje pružalac platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi i kamati za svaku uslugu.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, pruži i prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Informativni dokument o naknadama mora:

- 1) da sadrži nazive svih usluga sa liste najreprezentativnijih usluga i naknade za usluge sa te liste koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, oznaku da tu uslugu ne pruža;
- 2) da bude kratak i samostalan dokument;
- 3) da bude napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 4) da bude jednako razumljiv kada je kucan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji;
- 5) da bude tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 6) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 7) da ima naziv "Informativni dokument o naknadama" na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata;
- 8) da ima izjavu o tome da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge sa liste najreprezentativnijih usluga i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nijesu na toj listi, sadržane u drugim dokumentima, i
- 9) da bude napisan na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih sa računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora da sadrži naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihov obim, kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi obim usluga obuhvaćen naknadom za paket.

Pružalac platnih usluga dužan je da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade.

Izgled i format informativnog dokumenta o naknadama može propisati Centralna banka.

Pojmovnik platnih usluga

Član 9

Pružalac platnih usluga dužan je da učini dostupnim potrošaču pojmovnik platnih usluga koji mora obuhvatiti pojmove i definicije usluga iz liste najreprezentativnijih usluga, kao i druge definicije ako postoje.

Pojmovnik platnih usluga mora biti napisan:

- 1) jasno, nedvosmisleno, lako razumljivim riječima i ne smije biti obmanjujući, i
- 2) na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Dostupnost informativnog dokumenta i pojmovnika platnih usluga

Član 10

Pružalac platnih usluga dužan je da informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u svakom trenutku učini lako dostupnim potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga tog pružaoca platnih usluga, i to u:

- 1) elektronskom obliku na svojoj internet stranici, i
- 2) prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošač ima pristup.

Na zahtjev potrošača, pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču bez naknade učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju koji pružalac platnih usluga uobičajeno koristi u tu svrhu.

Izveštaj o naknadama

Član 11

Pružalac platnih usluga je dužan da za izvršene usluge povezane sa računom za plaćanje potrošaču učini dostupnim bez naknade, najmanje jednom godišnje, izvještaj o svim naknadama i kamatama (u daljem tekstu: izvještaj o naknadama).

Odredbe stava 1 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na obavezu informisanja o izvršenim platnim transakcijama i zakona kojim su uređeni potrošački krediti koje se odnose na obaveze po ugovoru o kreditu u obliku dozvoljenog prekoračenja na računu za plaćanje.

Pružalac platnih usluga dužan je da, na zahtjev potrošača, dostavi izvještaj o naknadama u papirnoj formi.

Način dostavljanja izvještaja o naknadama utvrđuje se okvirnim ugovorom o računu za plaćanje.

Sadržaj izvještaja o naknadama

Član 12

Izvještaj o naknadama sadrži naročito:

- 1) pojedinačnu naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korišćena tokom izvještajnog perioda, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom - naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u izvještajnom periodu, kao i dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi obim obuhvaćen naknadom za paket;
- 2) ukupne iznose naknada nastalih tokom izvještajnog perioda za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze obim obuhvaćen naknadom za paket;
- 3) visinu kamatne stope na prekoračenje na računu za plaćanje, ako je pružalac platnih usluga pružao ovu uslugu u izvještajnom periodu, kao i ukupan iznos obračunatih kamata na prekoračenje u ovom periodu;
- 4) visinu pasivne kamatne stope koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos kamata po ovom osnovu koje je potrošač ostvario u izvještajnom periodu, i
- 5) ukupni iznos svih naplaćenih naknada za sve usluge pružene tokom izvještajnog perioda.

Izvještaj o naknadama mora:

- 1) da bude napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 2) da se koristi, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenim u listi najreprezentativnijih usluga;
- 3) da bude tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 4) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 5) da bude poseban dokument sa nazivom "Izvještaj o naknadama" na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata, i
- 6) da bude napisan na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz izvještaj o naknadama, pruži i informacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Izgled i format izvještaja o naknadama može propisati Centralna banka.

Informacije za potrošače

Član 13

Pružalac platnih usluga dužan je da u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima, kao i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga.

Pružalac platnih usluga može u informativnom dokumentu o naknadama i u izvještaju o naknadama, pored pojmova iz liste najreprezentativnijih usluga, dodatno koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), kao sekundarne oznake tih usluga.

Pružaoци platnih usluga mogu, prilikom oglašavanja i ugovaranja usluga utvrđenih u listi najreprezentativnijih usluga, koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), pod uslovom da se na osnovu tih naziva jasno mogu prepoznati usluge definisane u toj listi.

Internet stranica za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama

Član 14

Centralna banka na svojoj internet stranici besplatno objavljuje uporedive podatke o naknadama koje pružaoци platnih usluga naplaćuju potrošačima najmanje za usluge navedene u listi najreprezentativnijih usluga.

Internet stranica iz stava 1 ovog člana treba da:

- 1) je operativno nezavisna, kako bi se obezbijedilo da su svi pružaoци platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;
- 2) sadrži jasnu oznaku da je njen vlasnik Centralna banka;
- 3) određuje jasne i objektivne kriterijume na kojima se zasniva upoređivanje podataka o naknadama;
- 4) koristi jednostavan i nedvosmislen jezik i, po pravilu, pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga;

- 5) pruža tačne i ažurirane informacije i oznaku vremena njihovog posljednjeg ažuriranja;
- 6) obuhvata širok obim ponuda vezanih za račun za plaćanje koji obuhvata znatan dio tržišta i, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju sveobuhvatan pregled tržišta, sadrži jasnu oznaku da se ne radi o sveobuhvatnom pregledu prije prikazivanja rezultata o upoređivanju naknada, i
- 7) uputstvo o načinu prijave netačnih informacija o objavljenim naknadama.

Pružalac platnih usluga je dužan da na svojoj internet stranici obezbijedi link sa internet stranicom iz stava 1 ovog člana.

Pružalac platnih usluga je dužan da, na zahtjev Centralne banke, dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama, i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka.

Račun za plaćanje u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom

Član 15

Ako se usluga otvaranja i vođenja računa za plaćanje nudi u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom koji nijesu povezani sa tim računom, pružalac platnih usluga dužan je da obavijesti potrošača o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od tih proizvoda ili usluga i da potrošaču pruži odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno.

III. PREBACIVANJE RAČUNA ZA PLAĆANJE

Pružanje usluge prebacivanja računa za plaćanje

Član 16

Pružaoци platnih usluga dužni su da pružaju uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore.

Usluga prebacivanja računa za plaćanje

Član 17

Radi prebacivanja računa za plaćanje, potrošač podnosi zahtjev pružaocu platnih usluga (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - primalac).

Prilikom prebacivanja računa za plaćanje, pružalac platnih usluga kod koga potrošač otvori ili ima račun za plaćanje koji želi da prebaci (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - prenosilac) dužan je da pružaocu platnih usluga - primaocu:

- 1) prenese informacije o svim ili pojedinim trajnim naložima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na račun za plaćanje, i/ili
- 2) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružaoca platnih usluga - prenosioца na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, uz ukidanje ili bez ukidanja računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioца.

Prilikom prebacivanja računa za plaćanje ne prenosi se broj računa za plaćanje koji je potrošač imao kod pružaoca platnih usluga - prenosioца na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca.

Ovlašćenje potrošača za prebacivanje računa za plaćanje

Član 18

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlašćenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (u daljem tekstu: ovlašćenje).

U slučaju zajedničkog računa za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje započinje po prijemu ovlašćenja svih imalaca tog računa.

Ovlašćenje se sastavlja u pisanoj formi, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku o kojem se strane dogovore, pri čemu je pružalac platnih usluga - primalac dužan da, odmah nakon prijema tog ovlašćenja, potrošaču dostavi njegov primjerak ili kopiju.

Ovlašćenjem potrošač daje saglasnost pružaocu platnih usluga - prenosioцу i pružaocu platnih usluga - primaocu za preduzimanje svih ili pojedinih radnji kod prebacivanja računa za plaćanje koje su ti pružaoци dužni da sprovedu u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenjem se određuju:

- trajni nalog, saglasnost za direktna zaduženja, dolazeći kreditni transferi i druge platne usluge čije se izvršenje prenosi na račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, i
- dan početka izvršavanja trajnih naloga i direktnih zaduženja sa računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, pri čemu ovaj rok ne može biti kraći od šest radnih dana od dana kada pružalac platnih usluga - primalac primi dokumentaciju od pružaoca platnih usluga - prenosioca.

Inicijalne obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca

Član 19

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, podnese zahtjev pružaocu platnih usluga - prenosiocu da, u skladu sa tim ovlašćenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlašćenju za direktna zaduženja, koji se prebacuju;
- 2) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac koja su izvršena na računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci;
- 3) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane da prima direktna zaduženja i dolazne kreditne transfere od dana navedenog u ovlašćenju;
- 4) obustavi izvršavanje trajnih naloga od dana navedenog u ovlašćenju;
- 5) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, na dan koji je potrošač odredio, i
- 6) zatraži ukidanje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na dan koji je potrošač odredio.

Obaveze pružaoca platnih usluga - prenosioca

Član 20

Nakon prijema zahtjeva iz člana 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, pružalac platnih usluga - prenosilac dužan je da, u skladu sa ovlašćenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) pošalje pružaocu platnih usluga - primaocu informacije iz člana 19 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva pružaoca platnih usluga - primaoca;
- 2) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane da prihvata dolazne kreditne transfere i direktna zaduženja na računu za plaćanje od dana navedenog u ovlašćenju, o čemu obavještava platioce i primaoce plaćanja koji učestvuju u tim transakcijama;
- 3) obustavi trajne naloge od dana navedenog u ovlašćenju;
- 4) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje kod pružaoca platnih usluga - primaoca na dan određen u ovlašćenju, i
- 5) ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na otkazni rok potrošača, ukine račun za plaćanje na dan određen u ovlašćenju ako potrošač nema neizmirenih obaveza na tom računu za plaćanje i pod uslovom da su izvršene radnje iz tač. 1, 2 i 4 ovog stava i odmah obavijesti potrošača ukoliko neizmirene obaveze sprječavaju ukidanje njegovog računa za plaćanje.

Pružalac platnih usluga - prenosilac ne može blokirati platni instrument prije dana utvrđenog u ovlašćenju potrošača, kako pružanje tih platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tokom prebacivanja računa za plaćanje.

Odredbe stava 2 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na ograničenje korišćenja platnog instrumenta.

Obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca nakon prijema zatraženih informacija

Član 21

U roku od pet radnih dana, od dana prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga - prenosioca, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u skladu sa ovlašćenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) aktivira trajne naloge koje je potrošač odredio u ovlaštenju i izvršava ih počev od dana utvrđenog u ovlaštenju;
- 2) obezbijedi uslove za izvršavanje direktnih zaduženja koje je korisnik platnih usluga odredio u ovlaštenju počev od dana utvrđenog u ovlaštenju;
- 3) obavijesti potrošača i o drugim pravima u vezi sa izvršavanjem direktnih zaduženja koja su ugovorena (npr. pravo da se umanju iznos direktnih zaduženja, da se saglasi sa svakim pojedinačnim direktnim zaduženjem, da blokira direktno zaduženje);
- 4) obavijesti platioce koji iniciraju izvršenje ponavljajućih dolazećih kreditnih transfera, koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje potrošača otvorenom kod pružaoca platnih usluga - primaoca i dostavlja platiocima kopiju ili primjerak ovlaštenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti platioce, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga - prenosioca, i
- 5) obavijesti primaoce plaćanja koji iniciraju platnu transakciju za direktno zaduženje računa za plaćanje potrošača, a koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca i o danu od kada će se direktna zaduženja izvršavati sa tog računa za plaćanje i dostavi primaocima plaćanja kopiju ili primjerak ovlaštenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primaoce plaćanja, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga - prenosioca.

U slučaju da potrošač odluči da sam da platiocima i/ili primaocima plaćanja podatke iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da tom potrošaču, u roku iz stava 1 ovog člana, dostavi obavještenje u pisanoj formi, koje mora sadržati podatke o računu za plaćanje i danu utvrđenom u ovlaštenju potrošača od kada će pružalac platnih usluga - primalac otpočeti izvršavanje ponavljajućih dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja.

Naknade povezane sa prebacivanjem računa za plaćanje

Član 22

Pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac dužni su da obezbijede potrošaču bez naknade pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje ima kod tih pružalaca platnih usluga.

Pružalac platnih usluga - prenosilac ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac.

Na naknadu za ukidanje računa za plaćanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje platni promet.

Za usluge iz čl. 20 i 21 ovog zakona, osim za usluge iz st. 1 do 3 ovog člana, pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac mogu naplatiti korisniku platnih usluga naknade koje moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga.

Odgovornost pružaoca platnih usluga

Član 23

Pružalac platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja računa za plaćanje dužan je da, bez odlaganja, nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružalac platnih usluga nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona.

Odgovornost pružaoca platnih usluga isključena je u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti na koje pružalac platnih usluga, koji se poziva na te okolnosti, nije mogao uticati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći uprkos postupanju sa potrebnom pažnjom, kao i u slučaju kada je pružalac platnih usluga bio dužan da primijeni drugi propis.

Odgovornost pružaoca platnih usluga utvrđuje se u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Informacije o prebacivanju računa za plaćanje

Član 24

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču učini dostupnim sljedeće informacije o prebacivanju računa za plaćanje:

- 1) obavezama i odgovornostima pružaoca platnih usluga - prenosioca i pružaoca platnih usluga - primaoca, u svakoj pojedinačnoj fazi postupka prebacivanja računa za plaćanje iz čl. 18 do 22 ovog zakona;

- 2) rokovima za izvršenje svake pojedine radnje u postupku prebacivanja računa za plaćanje;
- 3) naknadama koje se naplaćuju u postupku prebacivanja, ukoliko se naplaćuju;
- 4) informacije o tome koje podatke potrošač treba da dostavi, i
- 5) pravu na vansudsko rješavanje sporova u skladu sa zakonom.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču stavi na raspolaganje i druge informacije, uključujući i informacije o sistemu zaštite depozita čiji je pružalac platnih usluga član, ako je to primjenljivo.

Informacije iz stava 1 ovog člana moraju potrošaču biti dostupne bez naknade u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju u svim prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektronskom obliku na njegovoj internet stranici i moraju se pružiti potrošačima na njihov zahtjev.

IV. RAČUN ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA

Kreditne institucije koje otvaraju račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 25

Račune za plaćanje sa osnovnim uslugama dužne su da otvaraju i vode kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke.

Kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ne ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana mogu odlučiti da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, pod uslovom da postupaju u skladu sa čl. 26 do 31 ovog zakona.

Kreditna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana (u daljem tekstu: kreditna institucija) nudi potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama u cilju garantovanja dostupnosti ovih računa za sve potrošače na teritoriji Crne Gore i sprječavanja narušavanja konkurencije na tržištu Crne Gore.

Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 26

Potrošač koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i potrošača koji nema stalnu adresu i tražioca azila, kao i potrošača koji nije dobio dozvolu za boravak a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, ima pravo da otvori i koristi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije, bez obzira na mjesto boravka u Crnoj Gori.

Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 27

Kreditna institucija je dužna da, na zahtjev potrošača, otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili odbije taj zahtjev, bez odlaganja, a najkasnije u roku od deset radnih dana, od dana prijema urednog zahtjeva.

Kreditna institucija je dužna da odbije zahtjev potrošača iz stava 1 ovog člana ako bi otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama bilo u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

U slučaju odbijanja zahtjeva iz razloga datih u stavu 2 ovog člana, kreditna institucija je dužna da o tome obavijesti organ nadležan za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i sprovede druge postupke u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Kreditna institucija može da odbije zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na teritoriji Crne Gore već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Prije otvaranja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti da li potrošač ima otvoren račun za plaćanje kod druge kreditne institucije koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona, a može i prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren račun za plaćanje u Crnoj Gori ili da će račun za plaćanje biti ukinut.

Kreditne institucije su dužne da međusobno sarađuju u postupku provjere iz stava 5 ovog člana.

Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, bez odlaganja dostavi potrošaču, u pisanoj formi i bez naknade, obavještenje o odbijanju i razlozima odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, dostavi potrošaču informacije o pravu na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovljavati ugovaranjem dodatnih usluga.

Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 28

Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama obuhvata:

- 1) usluge koje omogućavaju otvaranje, vođenje i ukidanje računa za plaćanje;
- 2) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 3) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, na šalteru ili bankomatu tokom ili van radnog vremena kreditne institucije, i
- 4) izvršavanje sljedećih platnih transakcija:
 - direktnih zaduženja;
 - platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, i
 - kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem interneta, ako su dostupni.

Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stava 1 ovog člana u okviru računa za plaćanje sa osnovnim uslugama u obimu koji je manji od onog u kome ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije račun za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora biti u valuti koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori.

Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi sa uslugama iz stava 1 ovog člana.

Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču iniciranje i izvršavanje platnih transakcija u prostorijama kreditne institucije i/ili putem interneta ako ga kreditne institucije nude.

Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, odnosno ne smije zaključivati ugovor o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun.

Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 29

Za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade koje naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i najviše do iznosa koji naplaćuje imaoćima drugih računa za plaćanje.

Usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona kreditna institucija pruža bez naknade ili uz razumnu naknadu, osim usluga platnih transakcija putem kreditnih kartica za koje može naplatiti naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

Razumnu naknadu iz stava 2 ovog člana određuje kreditna institucija uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:

- 1) prosječnu neto-zaradu u Crnoj Gori, po podacima organa državne uprave nadležnog za statistiku, i
- 2) prosječnu naknadu koju kreditne institucije u Crnoj Gori naplaćuju potrošačima za tu uslugu u vezi sa drugim računima za plaćanje.

Kreditne institucije su dužne da potrošaču naplate razumne naknade i u slučaju nepoštovanja obaveza iz okvirnog ugovora od strane potrošača.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, potrošačima koji pripadaju osjetljivoj grupi, kreditna institucija je dužna da usluge iz člana 28 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona i prvih deset nacionalnih platnih transakcija u mjesecu pruža bez naknade, a za ostale usluge iz člana 28 stav 1 tačka 4 ovog zakona kreditna institucija smije naplatiti naknadu najviše u visini od 70% naknade koju naplaćuje drugim imaoćima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Potrošači koji pripadaju osjetljivoj grupi su: korisnici minimalne zarade, materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za njegu i pomoć i novčane naknade po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, koji ta prava ostvaruju u skladu sa zakonima kojima se uređuju rad, posredovanje pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti i socijalna i dječja zaštita.

Kreditna institucija je dužna da, u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Kreditne institucije su dužne da Centralnoj banci dostavljaju podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife za te usluge.

U slučaju kada kreditna institucija odbije da izvrši autorizovanu platnu transakciju zbog toga što na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama nema dovoljno raspoloživih sredstava, ne smije potrošaču za odbijanje izvršavanja te transakcije naplatiti naknadu.

Raskid okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 30

Kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) potrošač je namjerno koristio ovaj račun u protivpravne svrhe;
- 2) na računu nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca;
- 3) potrošač je pravo na ovaj račun ostvario na osnovu netačnih informacija;
- 4) potrošač više nema zakonit boravak u Crnoj Gori, i
- 5) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje koji mu omogućava da koristi usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 2, 4 i 5 ovog člana, kreditna institucija je dužna da potrošaču, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida ugovora, dostavi obavještenje, bez naknade i u pisanoj formi, o razlozima za raskid tog ugovora, osim ako bi navođenje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti ili javnom interesu.

Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 1 i 3 ovog člana, raskid tog ugovora proizvodi pravno dejstvo dostavljanjem obavještenja potrošaču o raskidu tog ugovora.

Kreditna institucija je dužna da u obavještenju o raskidu okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama navede informacije o pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Opšte informacije o računima za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 31

Kreditne institucije su dužne da obavijeste Centralnu banku da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Centralna banka objavljuje na svojoj internet stranici informacije o nazivu kreditnih institucija koje nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima i načinu ostvarivanja prava na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, naknadama u vezi sa tim računima i pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Kreditna institucija je dužna da potrošaču, bez naknade, učini lako dostupnim informacije i pruži objašnjenja u vezi sa obilježjima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima korišćenja tog računa i naknadama u vezi sa tim računom, i to u elektronskom obliku na svojoj internet stranici i u prostorijama kojima potrošač ima pristup.

Kreditna institucija je dužna da informacije iz stava 3 ovog člana daje na način da potrošaču bude jasno da ga otvaranje i vođenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama ne obavezuje na ugovaranje bilo koje dodatne usluge.

V. NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Nadležni organ

Član 32

Kontrolu poslovanja pružalaca platnih usluga u skladu sa ovim zakonom, uključujući i kontrolu postupanja u skladu sa zahtjevima o tajnosti, vrši Centralna banka, na način i u postupku koji je propisan zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Ako se u postupku kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi da je subjekt kontrole postupao suprotno ovom zakonu, Centralna banka preduzima prema tom subjektu mjere u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Izveštavanje Centralne banke

Član 33

Centralna banka može, u statističke svrhe i/ili za potrebe kontrole, propisati obavezu izvještavanja o aktivnostima pružaoca platnih usluga prema ovom zakonu, kao i sadržaj, rokove i način dostavljanja tih izvještaja.

Pružaoци platnih usluga dužni su da izvještavaju Centralnu banku u skladu sa propisom iz stava 1 ovog člana.

Vansudsko rješavanje sporova

Član 34

Ako potrošač smatra da pružalac platnih usluga postupi suprotno odredbama ovog zakona, ima pravo na prigovor pružaocu platnih usluga.

Potrošač iz stava 1 ovog člana ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa i putem vansudskog rješavanja sporova, koje obuhvata pravo na prigovor Centralnoj banci i na alternativno rješavanje sporova, u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, platni promet i zaštita potrošača.

VI. PRAVA I OBAVEZE NAKON PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje

Član 35

Listu najreprezentativnijih usluga, usklađenu sa standardizovanom terminologijom koju utvrđuje Evropska komisija na predlog Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (u daljem tekstu: EBA), utvrđuje Centralna banka i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Centralna banka svake četiri godine procjenjuje i, po potrebi, ažurira listu najreprezentativnijih usluga.

Centralna banka o rezultatu svoje procjene i ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga izvještava Evropsku komisiju i EBA-u.

Obrazac informativnog dokumenta o naknadama

Član 36

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi informativni dokument o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.

Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje

Član 37

Ako potrošač odluči da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici Evropske unije, pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg taj potrošač ima otvoren račun za plaćanje dužan je da, na zahtjev potrošača, preduzme sljedeće radnje:

- 1) da potrošaču bez naknade dostavi listu postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i saglasnosti za direktna zaduženja datim tom pružaocu platnih usluga i raspoložive informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac, a na osnovu kojih je odobren, odnosno zadužen račun za plaćanje potrošača u prethodnih 13 mjeseci, s tim da pružalac platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici nema obavezu pružanja onih usluga sa liste koje nema u svojoj ponudi;
- 2) da prenese raspoloživa novčana sredstva sa prethodnog računa za plaćanje na račun za plaćanje koji potrošač otvori kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici, pod uslovom da zahtjev sadrži sve neophodne informacije koje omogućavaju identifikaciju tog pružaoca platnih usluga i računa za plaćanje potrošača kog tog pružaoca platnih usluga;
- 3) da ukine račun za plaćanje potrošača.

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, ako potrošač nema neizmirenih obaveza po računu za plaćanje, preduzima radnje iz stava 1 ovog člana na dan koji potrošač odredi, a najranije šestog radnog dana od dana prijema zahtjeva od potrošača, osim ako nije u konkretnom slučaju dogovoren drugačiji rok ili ako je okvirnim ugovorom na osnovu kojeg je otvoren račun za plaćanje utvrđen duži rok u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, bez odlaganja, obavještava potrošača u slučaju da potrošač ima neizmirene obaveze po računu za plaćanje prema tom pružaocu koje sprječavaju ukidanje tog računa.

Obrazac izvještaja o naknadama

Član 38

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi izvještaj o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.

Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 39

Potrošač koji ima zakonit boravak na teritoriji Evropske unije, uključujući potrošača bez stalne adrese i tražioca azila, kao i potrošača kojem nije odobren boravak ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, ima pravo da otvori i koristi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto njegovog boravka na teritoriji Evropske unije.

Zakonit boravak u Evropskoj uniji, u smislu stava 1 ovog člana, predstavlja pravo fizičkog lica da boravi u državi članici Evropske unije na osnovu propisa Evropske unije ili nacionalnog zakonodavstva, uključujući i fizičko lice koje nema stalnu adresu i tražioca azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica i njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.

Odredba člana 3 ovog zakona primjenjuje se kod otvaranja i vođenja računa iz stava 1 ovog člana.

Na raskid okvirnog ugovora o otvaranju i vođenju računa iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 30 ovog zakona, s tim što je dovoljan uslov za raskid ugovora i to što potrošač iz stava 1 ovog člana više nema zakonit boravak na teritoriji Evropske unije.

Saradnja sa nadležnim organima Evropske unije i drugih država članica

Član 40

Centralna banka saraduje sa Evropskom komisijom, Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama drugih država članica i organima drugih država članica nadležnim za vršenje kontrole, odnosno nadzora kod pružalaca platnih usluga u vezi sa obavezama koje se odnose na transparentnost i uporedivost naknada koje naplaćuju potrošačima u vezi sa računima za plaćanje, poštovanjem prava potrošača kod prebacivanja računa za plaćanje i načinom ostvarivanja njihovog prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Centralna banka, u ostvarivanju saradnje iz stava 1 ovog člana, ovlašćena je za kontakt sa drugim nadležnim organima iz tog stava, o čemu obavještava Evropsku komisiju i nadležne organe drugih država članica.

Saradnja sa nadležnim organima iz stava 1 ovog člana sastoji se u međusobnom pružanju pomoći, a posebno u razmjeni podataka i informacija i sprovođenju kontrolnih, odnosno nadzornih aktivnosti.

Razmjena podataka i informacija iz stava 3 ovog člana između Centralne banke i nadležnih organa drugih država članica određenih za kontakt sprovodi se bez neopravdanog odlaganja.

Centralna banka pri davanju podataka nadležnom organu druge države članice može naznačiti da se podaci i informacije iz stava 3 ovog člana mogu razmjenjivati sa trećim licima samo uz njenu izričitu saglasnost i u svrhu za koju je Centralna banka dala saglasnost.

Centralna banka ne može razmjenjivati sa trećim licima podatke i informacije koje je dobila u okviru saradnje iz stava 3 ovog člana, bez izričite saglasnosti nadležnih organa koji su podatke i informacije dostavili i može ih razmjenjivati samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost, osim u opravdanim okolnostima, o čemu Centralna banka odmah obavještava nadležni organ koji je dostavio podatke i informacije.

Centralna banka može pribavljati podatke i informacije iz stava 3 ovog člana radi vršenja i unapređenja kontrole, odnosno nadzora, odlučivanja u upravnim postupcima i obavljanja drugih poslova utvrđenih zakonom.

Centralna banka može odbiti zahtjev za saradnju iz stava 3 ovog člana, odnosno razmjenu podataka i informacija samo:

- 1) ako bi kontrolna, odnosno nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno uticati na suverenitet, bezbjednost ili javni poredak Crne Gore;
- 2) ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih lica i za iste radnje pred drugim nadležnim organima Crne Gore;
- 3) ako je već donešena pravnosnažna presuda protiv istih lica i za iste radnje u Crnoj Gori.

O odbijanju i razlozima odbijanja saradnje iz stava 8 ovog člana Centralna banka obavještava nadležni organ druge države članice koji je zatražio saradnju.

U slučaju da nadležni organ druge države članice odbije zahtjev Centralne banke za saradnju ili ne postupi po takvom zahtjevu u razumnom roku, Centralna banka može zatražiti posredovanje EBA-e.

VII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 41

Novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 eura kazniće se kreditna institucija - pravno lice ako:

- 1) na zahtjev potrošača, ne otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili ne odbije taj zahtjev, najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva (član 27 stav 1);
- 2) otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovi ugovaranjem dodatnih usluga (član 27 stav 9);
- 3) omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i/ili zaključi ugovor o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun (član 28 stav 6);
- 4) za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona potrošaču naplati naknadu koju inače ne naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i/ili mu naplati naknadu koja je viša od naknade koju naplaćuje imaoćima drugih računa za plaćanje (član 29 stav 1);
- 5) potrošaču naplati naknade suprotno članu 29 st. 2, 4 i 5 ovog zakona;
- 6) u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, ne objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 7);
- 7) Centralnoj banci ne dostavi podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife za te usluge (član 29 stav 8);
- 8) u slučaju kada odbije da izvrši autorizovanu platnu transakciju zbog toga što na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama nema dovoljno raspoloživih sredstava, potrošaču naplati naknadu za odbijanje izvršavanja te transakcije (član 29 stav 9);
- 9) raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama iz razloga navedenih u članu 30 stav 1 tač. 2, 4 i 5, a potrošaču ne dostavi, bez naknade i u pisanoj formi, obavještenje o razlozima za raskid tog ugovora, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida tog ugovora (član 30 stav 2);
- 10) ne obavijesti Centralnu banku da potrošačima nudi račune za plaćanje sa osnovnim uslugama (član 31 stav 1);
- 11) potrošaču, bez naknade, ne učini dostupnim informacije i ne pruži objašnjenja u skladu sa članom 31 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura.

Član 42

Novčanom kaznom od 2.500 do 30.000 eura kazniće se pružalac platnih usluga - pravno lice ako:

- 1) potrošaču ne dostavi informativni dokument o naknadama u skladu sa članom 8 stav 1 ovog zakona;
- 2) potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, ne pruži prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet (član 8 stav 2);
- 3) informativni dokument o naknadama nije napisan u skladu sa članom 8 st. 3 i 4 ovog zakona;
- 4) Centralnoj banci ne dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade (član 8 stav 5);
- 5) pojmovnik platnih usluga ne obuhvata pojmove i definicije usluga iz liste najreprezentativnijih usluga, kao i drugih definicija ako postoje (član 9 stav 1);
- 6) pojmovnik platnih usluga iz člana 9 stav 1 ovog zakona nije napisan u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona;
- 7) potrošaču platnih usluga ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u skladu sa članom 10 ovog zakona;
- 8) potrošaču ne učini dostupnim izvještaj o naknadama u skladu sa članom 11 ovog zakona;
- 9) izvještaj o naknadama ne sastavi u skladu sa članom 12 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 10) u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, ne koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga (član 13 stav 1);
- 11) na svojoj internet stranici ne obezbijedi link sa internet stranicom iz člana 14 stav 1 ovog zakona (član 14 stav 3);

12) na zahtjev Centralne banke, ne dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka (član 14 stav 4);

13) potrošača ne obavijesti o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od drugih proizvoda ili usluga i ne pruži mu odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno (član 15);

14) odbije da pruži uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore (član 16);

15) kao pružalac platnih usluga - prenosilac, ne prenese pružaocu platnih usluga - primaocu informacije i novčana sredstva u skladu sa članom 17 stav 2 ovog zakona;

16) kao pružalac platnih usluga - primalac, ne započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlašćenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (član 18 stav 1);

17) kao pružalac platnih usluga - primalac, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, ne podnese zahtjev pružaocu platnih usluga - prenosiocu da u skladu sa tim ovlašćenjem izvrši radnje u skladu sa članom 19 ovog zakona;

18) kao pružalac platnih usluga - prenosilac, po prijemu zahtjeva u skladu sa članom 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, ne izvrši radnje u skladu sa članom 20 stav 1 ovog zakona;

19) kao pružalac platnih usluga - prenosilac blokira platni instrument prije dana utvrđenog u ovlašćenju potrošača (član 20 stav 2);

20) kao pružalac platnih usluga - primalac, u roku od pet radnih dana od dana prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga - prenosioca, a u skladu sa ovlašćenjem potrošača, ne izvrši radnje u skladu sa članom 21 ovog zakona;

21) bez naknade ne obezbijedi potrošaču pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje potrošač ima kod njega (član 22 stav 1);

22) kao pružalac platnih usluga - prenosilac, naplati naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac (član 22 stav 2);

23) naplati potrošaču naknade suprotno članu 22 stav 4 ovog zakona;

24) bez odlaganja, ne nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući i naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona (član 23 stav 1);

25) potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja računa za plaćanje u skladu sa članom 24 ovog zakona;

26) ne izvještava Centralnu banku u skladu sa propisom iz člana 33 stav 1 ovog zakona (član 33 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pružaocu platnih usluga - pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 43

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje važećih okvirnih ugovora

Član 44

Pružaoци platnih usluga dužni su da okvirne ugovore, zaključene sa potrošačima do početka primjene ovog zakona, usklade sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona.

Izuzetno, smatraće se da su pružaoци platnih usluga izvršili usklađivanje iz stava 1 ovog člana, ako u roku od 30 dana, od dana početka primjene ovog zakona, izvrše usklađivanje svojih opštih uslova poslovanja sa ovim zakonom i učine ih dostupnim na svojoj internet stranici i/ili u prostorijama kojima potrošač ima pristup.

Početak primjene

Član 45

Odredbe čl. 35 do 40 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja pojedinih odredaba ovog zakona

Član 46

Danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji prestaju da važe odredbe čl. 7, 8, 11 i 12 ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Broj: 09-1/21-3/4

EPA 277 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.